

Examenul național de bacalaureat 2022
Proba E. d)
Sociologie

Simulare

Profilul umanist din filiera teoretică.

- **Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.**
- **Timpul de lucru efectiv este de trei ore.**

I. TÊTEL

(30 puncte)

Îrja a vizsgalapra a helyes válasznak megfelelő betűt! Egyetlen helyes válaszlehetőség van.

1. Az egyszűlűs család:
 - a. a kiterjedt család
 - b. egyezményen alapulű együttélés egyik formája
 - c. gyermek nélkűli házastársakból áll
 - d. egy szűlű és ennek gyermeke/gyermekei alkotják
2. A szekularizáció, mint a kortárs társdalom sajátos jelensége feltételezi:
 - a. a hagyományos vallási értékekhez való visszatérést
 - b. az egyházi normáktól és gyakorlatoktól való eltávolodást
 - c. az egyház tulajdonában lévű anyagi javak gyapítását
 - d. a vallási intézmények növekvű politikai befolyása a katonai életre.
3. Amit egy demokratikus társadalomban a politikai pártok feladata:
 - a. a választásokat csalással megnyerni
 - b. a választási joggal rendelkező polgárok szimpátiájának és támogatásának elnyerése
 - c. a választásokat megelőző kampánytól távolmaradni
 - d. elzárkozni az adott állam nemzeti kisebbségeivel való együttműködéstől
4. Amit a család gazdasági funkciója jelent:
 - a. minden ember elsűsorban a családon belül találja meg az érzelmi egyensűlyát
 - b. a család egyszerre fogyasztó és termelő gazdasági egység is
 - c. a társadalomban az embereket mindenekelőtt a család, és csak ezt követűen védelmezik más intézmények.
 - d. a társadalomban szükséges információk/viselkedés a családban sajátítódik el.
5. A jóléti állam egyik célkitűzése:
 - a. a visszatérítendű alapok vagy külsű kölcsűnűk megszerzése
 - b. olyan közpolitikák támogatása, amelyek társadalmi konfliktusokhoz vezetnek
 - c. egy méltóságteljes élethez szükséges minimáljövedelem biztosítása
 - d. a törvényhozói, végrehajtói, közigazgatási és bírói hatalmak szétválasztása
6. A vallás alapja:
 - a. a vallásos szélsűség
 - b. keresztény felekezetek megléte
 - c. a szent eszméje
 - d. a demokratikus állam politikai eszméi
7. Amire az iskola vállalkozik:
 - a. formális nevelés
 - b. informális nevelés
 - c. nonformális nevelés
 - d. szorványos nevelés

8. A hatalommegosztás elve kimondja:
- a nép a választott képviselőin keresztül kormányoz
 - egy nemzetállamban minden állampolgárnak jogokat biztosítanak
 - az állam bel- és külügyeiben szabadon dönt
 - a hatalom több személy/intézmény között oszlik meg
9. A civil társadalom egyik célja:
- az állampolgárok problémáiba való beavatkozás elkerülése
 - a hatalom megszerzése és minél hosszabb ideig való megtartása
 - a társadalomra negatív következményekkel járó politikák támogatása
 - a társadalmi eseményekről való véleménynyilvánítás
10. Az oktatási rendszer:
- nem rendelkezik jólmeghatározott társadalmi finalitással
 - feladata felkészíteni a potenciális munkaerőt
 - feltételezi a tanulók szüleivel való együttműködés hiányát
 - egy bizonyos magatartást meghatározó erkölcsi normákkal azonos

II. TÉTEL

(30 pont)

A. A baloldali oszlopban a szociológiai kutatás módszertanára vonatkozó fogalmak vannak felsorolva, a jobboldali oszlopban pedig erre vonatkozó igaz kijelentések. Írja a vizsgalapra a baloldali oszlop betűinek és a jobboldali oszlop számainak helyes párosítását!

a. Strukturált megfigyelés	1. Egy olyan kutatási módszer, amely írásban rögzített kérdések és/vagy grafikus ábrák logikus és pszichológiai sorrendjén alapul.
b. Interjú	2. Egy olyan empirikus kutatási módszer, amelyben a megfigyelő egy megfigyelési rácsot alkalmaz.
c. Szociológiai ankét	3. A szociológiai felmérés egy sajátos típusa, amely az egyén jól körülhatárolt problémáinak feltárására összpontosít.
d. Szociológiai kérdőív	4. A társadalmi kapcsolatok kutatásának egy olyan adatszerzési technikán alapuló módszerét jelenti, amely a kutató által feltett kérdések és az alanyok által megfogalmazott válaszok segítségével valósul meg.
	5. Egy olyan kutatási módszer, amely verbális úton gyűjt információkat a szociológiai kutatás hipotéziseinek ellenőrzése érdekében.

12 pont

B. Olvassa el figyelmesen az alább szöveget:

Az iskolát a másodlagos szocializáció legfontosabb színterének tekintik: a tanuló új viselkedési formákat sajátít el, értékeket vesz át és készségeket fejleszt, kortárscsoportokban kapcsolatokat alakít ki. A szocializációnak e színtere jelentős a tanulók személyiségfejlődésében, de a későbbi iskola és pályaaorientáció szempontjából is.

A fenti szöveg alapján válaszoljon az alábbi kérelmekre:

1. Fogalmazza meg a szöveg alapgondolatát! 2 pont
2. Magyarázza meg, körülbelül fél oldalas terjedelemben, a szövegben megemlített két szociológiai fogalom interakcióba lépésének sajátos módját! 10 pont
3. Érveljen azon hipotézis mellett vagy ellen, mely szerint: *az anticipatív/megelőző szocializáció szükséges, de nem elégséges feltétele a fiatalok társadalmi integrációjának.* 3 pont
4. Mutassa be a folyamatos szocializációnak a nagymértékben informatizált társadalmi-szakmai környezethez való alkalmazkodásban játszott szerepére vonatkozó nézőpontját! 3 pont

III. TÉTEL

(30 pont)

Válaszoljon az alábbi kérelmekre:

1. Határozza meg a *betöltött szerep* fogalmát! **4 pont**
2. Nevezze meg a szerzett státusz két jellemzőjét! **6 pont**
3. Mutasson rá, fél oldal terjedelmű, összefüggő szövegben, amelyben a fogalmakat sajátos szociológiai értelmükben használja, egy összefüggésre az *informális csoport* és a *szerepkudarc* fogalmai közötti összefüggésre! **10 pont**
4. Példázza, hogyan a hasonlósági csoport befolyással lehet egy középiskolát végzett fiatal személyiségfejlődésére! **4 pont**
5. Érveljen körülbelül tíz sor terjedelemben, azon kijelentés mellett, mely szerint: *a formális csoportokon belüli sajátos nyomás a csoporttagokat a konformizmus irányába fordítja.* **6 pont**